

Pt 2000

LE ZBIRAJMO PRIDNO
IN Z DELOM HITIMO,
DA VSE NAŠE BORCE
LEPO OBDARIMO!

slovenski PIONIR

4

PIONIRJI!

VSI POŠTENI SLOVENC
SE DANES BORIJO PROTI
NEMCEM IN DOMAČIM IZDAJAL-
CEM. NEKATERI SO BORCI V NAŠI
JUNAŠKI NARODNO OSVOBODILNI VOJSKI,
DRUGI PA S SVOJIM DELOM POMAGAJO NAŠI
VOJSKI IN NAŠEMU LJUDSTVU: NA ŽAGAH REŽEJO
DESKE, DA SE BODO ZOPET POSTAVILE HIŠE, KI SO
JIH UNIČILI NAŠI SOVRAŽNIKI; DOMA REDIJO ŽIVINO, DELAJO
PO POLJIH, DA BO KRUHA ZA VSE. PRI TEM DELU POMAGAJTE
TUDI VI, PIONIRJI, SAJ TO JE VAŠA DOLŽNOST! POMAGAJTE NA POLJU,
ZBIRAJTE HRANO ZA NAŠE BOLNICE, ŽELEZO ITD. KAJTI SVOBODA JE BLIZU
IN KMALU BOMO POSTAVILI MOSTOVE IN ŽELEZNICO, DA SE POPELJEMO V
LJUBLJANO, TRST IN CELOVEC. SEDAJ SE BLIŽA ZIMA - TREBA JE OBUTVE
IN OBLEKE ZA NAŠO VOJSKO. SAJ VESTE, DA JE NAŠIM BORCEM
TEŽKO HODITI PO NAPORNIH IN BLATNIH POTEH, ČE NIMAJO DO-
BRIH ČEVLJEV IN LA JIH ZEBE ČE MORAJO Z RAZTRGANO
OBLEKO V BURJI IN DEŽJU ČAKATI V ZASEDAH. ZATO
MORAMO POVSOD ZBIRATI OBLEKO, NOGAVICE, PE-
RILO, ČEVLJE ZA NAŠO VOJSKO! PIONIRJI, DOBRO
VESTE, DA NAŠI HRABRI BORCI ŽRTVUJEJO
SVOJO KRI, DA PREŽENEJO IZ NAŠE
ZEMLJE SOVRAGA. ZATO BODETE
TUDI VI STORILI VSE ZA NAŠO
VOJSKO, KI NAS BO KMA-
LU OSVOBODILA.

Franc Rozman - Stane

generallajtnant, komandant NOV in PO Slovenije

Komandant Stane - komandant slovenske vojske, generallajtnant Franc Rozman je umrl. Bil je težko ranjen, ko je preizkušal novo orožje za našo vojsko. Vsemu slovenskemu ljudstvu je hudo ob tej izgubi.

Naš komandant Stane se je rodil leta 1912. v Spodnjih Pirničah pri Medvodah. Oče mu je padel v svetovni vojni. Moral si je sam služiti kruh, ko je bil še majhen, bil je pastirček. Potem se je šel učiti za peka. Ko je šel k vojakom so vsi opazili, da ga vojaška služba zelo veseli. Že takrat je bil odličen vojak.

Ko so fašisti napadli Španijo, je šel tja kot prostovoljec tudi tovariš Stane. Pomagal je poleg mnogih drugih španskemu ljudstvu braniti njegovo svobodo in pravice. Tam so kmalu videli, da je Slovenec Franc Rozman zelo sposoben in pogumen vojak. Zato je bil imenovan za komandanta bataljona. Španijo so pregazili fašisti in mnogi svobodoljubni Španci ter borci drugih narodov so morali zapustiti Španijo. Šli so v Francijo. V Franciji pa so fašistom naklonjeni veljaki dali mnoge od njih zapreti. Tudi naš komandant Stane je bil zaprt nekaj časa v Franciji, potem pa v Nemčiji. Ko pa je Nemčija leta 1941. napadla Jugoslavijo, je tovariš Stane zbežal domov v Slovenijo. Hotel je biti doma, med svojim narodom,

v težkih dneh, ko so v naši domovini pričeli gospodariti tujci. Vedel je: zdaj se bo pričel boj na življenje in smrt. Vedel je, da bo treba fašiste z orožjem pregnati z naših tal.

In res je bil tovariš Stane med prvimi partizani. Že leta 1941. je vodil prve partizanske čete v boj proti nemškim in italijanskim fašistom. S slavo in hrabrostjo so ovenčana njegova pota v partizanskih bojih. Radi njegovih velikih vojaških sposobnosti in velikega poguma je bil tovariš Stane v jeseni l. 1943 imenovan za komandanta slovenske NOV. Ker je imel zelo velike zasluge, da je naša vojska tako močna in zmagovita, je bil odlikovan z najvišjimi odlikovanji.

Zdaj komandanta Staneta ni več med nami. Težko je to. Vendar, ko

bodo naši borci korakali k zmagi, se bodo oni in z njimi vse slovensko ljudstvo spominjali svojega nekdanjega komandanta. Vsi dobro vemo, da je v veliki meri zasluga komandanta Staneta, da je naša vojska danes sposobna in dovolj močna, da reši vse naloge, ki stoje še pred njo. Zato ga slovenski narod ne bo nikoli pozabil. S hvaležnostjo, spoštovanjem in veliko ljubeznijo se bo spominjal svojega zaslužnega sina.

Slava hrabremu komandantu Stanetu!

Dr. M. Mikuš

SLOVENSKIM PIONIRJEM!

Hudobne in brezbožne namene je imel sovražnik z našo domovino. Vedno lačne Italijane je že dolgo skominalo po našem dobrem kruhu, ki ga pa rodijo naša polja samo nam. Zahotelo se jim je tudi naših gozdov, našega velikega in resničnega bogastva. Dolgo časa so si lastili naš Trst in naše lepo morje, govorili so, da so doma v Dalmaciji in še marsikaj so si izmišljevali. Nemci pa, ošabni in hudobni kot so, so dejali, da slovenske zemlje ni in, da ni slovenskih ljudi. Ker pa so na Gorenjskem in Štajerskem Slovenci le bili, so jih začeli neusmiljeno pobijati in izganjati v težko suženjstvo bogve vse kam po svetu. Tako žalostno je bilo pri nas, natančno pred tremi leti in pol.

Danes pa je vse drugače. Ni več Italijanov. In brez našega kruha so in močno jih bo zeblo to zimo brez naših drv. Nemci so še, a le kje in kakšni! Ne hodijo več ponosno in ošabno in ne trese se več zemlja pod njihovimi koraki. In tudi nikdar siti Nemci so danes lačni in zebe jih.

Hudo, hudo so se ti brezbožni in hudobni ljudje zmotili; posebno Nemci. Ves svet se je tresel, ko so preko njega zdrveli njihovi tanki. Mogočne in imenitne dežele so pokleknile pred njimi in se jim sramotno predale in Nemci so lahko počeli z njimi kar so hoteli. Le dve deželi nista pokleknili, čeprav so v njih kot nikjer drugod po svetu Nemci požigali, pobijali otroke in žene, uničevali vse, kar jim je prišlo pod roke. In ti dve deželi sta bili naša bratska in iskreno ljubljena ruska zemlja in Titova Jugoslavija. Zakaj to?

Pri nas nismo imeli ne tankov in nas je bila peščica pred sovražnikovo premočjo; in bratsko rusko zemljo je sovražnikovo orožje preplavilo s tako silo, da je ves svet mislil in pričakoval, sedaj bo konec tudi ruske zemlje. Pa naši ruski bratje in mi smo vedeli, da čeprav ves svet misli tako, resnici pa bo čisto drugače. In danes je res čisto drugače. Kdo nam je to povedal?

Ruskim bratom in nam je to neprestano govorila velika ljubezen do rodne zemlje, do svoje

domovine. Nismo ostali gluhi, ko je naša uboga domovina zajokala od velike nesreče. Gorele so njene vasi in umirali so nasilno popolnoma nedolžni ljudje. Nismo držali križem rok in prav smo vedeli, da se nečloveški sovražnik ne bo poboljšal in postal drugačen, če ostanemo ponižni hlapci, kot so to storile druge, sicer mogočne in velike države. Zagrabili smo za orožje, ker le z orožjem smo si mogli in smo si tudi priborili tisto svobodo, prostost in srečo naše domovine, brez katere bi morali žalostno umreti. Težka leta so to bila. A ljubezen do domovine nam je v vseh naporih in težavah neprestano narekovala in ukazovala: Ne odnehajte, rešite in pomagajte mi!

Danes moremo reči, da je naša domovina že skoro svobodna. Domovina, ki nam je vse in več kot mati in oče, bratje in sestre. Naš skupni in veliki dom, kjer je prostora za vse, vendar pa le za poštene in dobre ljudi. In za nikogar drugega. Kruta in strašna bi bila pot vseh vas, mladih Slovencev, če bi vaši starejši bratje in sestre, očetje in matere, ne zagrabili za orožje. Bog ve kje bi pomrl od lakote in vsega hudega, kot umre ptica če jo vrže hudobna roka iz gnezda. Tako pa ste danes doma in vaša ni samo domača hiša in domača vas, temveč naša je velika, lepa in nova Titova Jugoslavija.

Pionirji ste. Veste pa tudi kaj ta beseda pomenja? Ne pomenja, da ste, ker ste majhni in otroci tudi nepomembni. Nasprotno, ponosni, da ste prvi. Prvi, ki morate s svojo veliko pridnostjo postati prvi in veliki. Veliki v ljubezni do domače zemlje, do svoje, do sedaj tako trpeče, velike domovine. V čem boste kazali to ljubezen? Povem še enkrat: s pridnostjo in ubogljivostjo, to je in bodi vaša največja naloga. Ne nalagajte si drugih in domovina bo ljubeče nosila vse vaše korake v našo veliko srečo in bo težko čakala, da boste kot pošteni in dobri možje, žene in dekleta pomagali nam, ki se bomo takret že postarali in pomrli. Morate, to je zapoved: zrasti v poštene in dobre ljudi. Velike so bile žrtve, veliko je preteklo krvi in solza za to lepo in novo domovino, katero vam bomo izročili. Le to in poglobitno to je vaša prvenstvena pionirska naloga, da postanete in ostanete pošteni in dobri!

TONE SELIŠKAR

DETE STEJE

Ena vojska, ena sila
bo sovraga razdrobila!

Brata dva se v nji borita,
mi za lepše dni skrbita.

Tri so sestre poletele,
ranjence v roke zajele.

Štiri hiše so požgali
v naši vasi, razdejali.

Pet so talcev ustrelili,
drugih pet v temo vklenili.

Šest otrok doma ostalo,
svoje drage pokopalo.

Sedem pa junakov smelih,
silnih, hrabrih in veselih,
osem je sovragov strlo,
osem črnih duš razdrlo.

Oče mednje se podaja,
zdaj devet jih v gozd odhaja.
Partizansko vojsko smelo
je deset vasi objelo.

PRAVLJICA

O VANČU, MRJAVU, IN ČUVAJU

I V A N P O T R Č

Po cesti je šel Vanč in jokal. Sólze so bile debele ko lešniki in polzele so po razjokanih ličkah. Na razpokane zemljo je sijalo vroče letno sonce. Vse je bilo tako žalostno. Vanč bi umrl, če bi se samo spomnil na smrt.

Po cesti je prišel muc Mrjav. Dolgi in kosmati rep je vlekel po prašni cesti in si žalostno, prežalostno predel. Ko je zagledal zajokanega Vanča, je sedel na rob ceste, žalostno pomignil s koncem repa in milo, premilo zamijavkal. Vse je bilo tako strašno žalostno, vroče letno sonce je neusmiljeno pripekalo in Vanč in muc Mrjav bi oba umrla, prav zares bi umrla, če bi se le spomnila na smrt.

„Zakaj jočeš?“ je vprašal Mrjav fantka.

Vanč si je obrisal z rokavom zajokane očke, potem nasek in pogledal postrani muca, kakor da bi ga hotel vprašati: „Kaj pa tebe boli moje jokanje?“ Vendar ga je samo vprašal:

„Zakaj pa ti mijavkaš?“

Bila je dolga in žalostna povest in muc Mrjav jo je takoj povedal. Mrjavovi so imeli hišo, lepo na samem in ob robu gozda. Ljudje so bili dobri in mucu se je dobro godilo. Imeli so tudi takšnega fantka, kakor je bil tu Vanč - če le ni bil za spoznanje manjši - in ta fantek se je igral z njim, mucem Mrjavom. Muc Mrjav bi še lahko dočakal lepa leta pri hiši. Ali zjutraj so prišli na vse tešče švabi, zažgali hišo, ljudi pa odvekli - kdo ve kam. Tudi fantka, ki je kričal, prav tako kakor Vanč, so odgnali s sabo. Muc Mrjav ni imel več doma. Napotil se je po svetu. Vsakemu, ki ga bo srečal bo pripovedoval o švabih, o fantku in o požgani hiši. Zgodila se mu je krivica, pa je odšel v svet, da bi našel pravico.

Mrjavova povest je bila končana, a Vanč je še huje zajokal. Spomnil se je na sebe. Tudi on je bil ubog, kakor fantek pri Mrjavovih. Živel je lepo pri materi in očetu, in nič ga nista tepla. Imel je kosmatega medvedka in pozimi se je laho sankal nad hišo po klanecu, kolikor se mu je le ljubilo. Neke noči pa sta morala očka in mamica pobegniti. Ljudje so govorili, da je bil očka izdan. Izdali so ga domači ljudje. Izdajalci. Tudi mamka je morala z njim, da ne bi prišli švabi po njo in jo odgnali. Mamka je stiskala Vanča in jokala; potem ga je pustila pri babici. Tudi babica je jokala. Najbolj pa je jokal Vanč. Kričal je, ali babico je vse to tako potrla, da je legla in umrla. Zdaj je ostal Vanč sam, bil je sirota. Zato se je napotil v svet, da bi našel mamko in očka. Na svetu se je godila krivica in Vanč je odšel - po svetu, da bi našel pravico.

Vanč in Mrjav sta si povedala, kar jima je težilo srce. Izjokala in ismijavkala sta se.

„A kam zdaj?“ je vprašal muc ter negotovo pomignil z repom.

„Pravico morava poiskati“, je odgovoril fantek.

„A kje jo bova našla?“ je zaova povprašal muc.

„Pri mamki in pri očku!“ je zaklical fantek in obrazek se mu je radostno razpotegnul.

Vanč je zavriskal, Mrjav je zadovoljno zamrjavkal in napetila sta se po široki cesti. Dan je bil polovico manj vroč, pot je bila kar prijetna. Hodila sta dobro uro, mogoče tudi več in prišla do križišča.

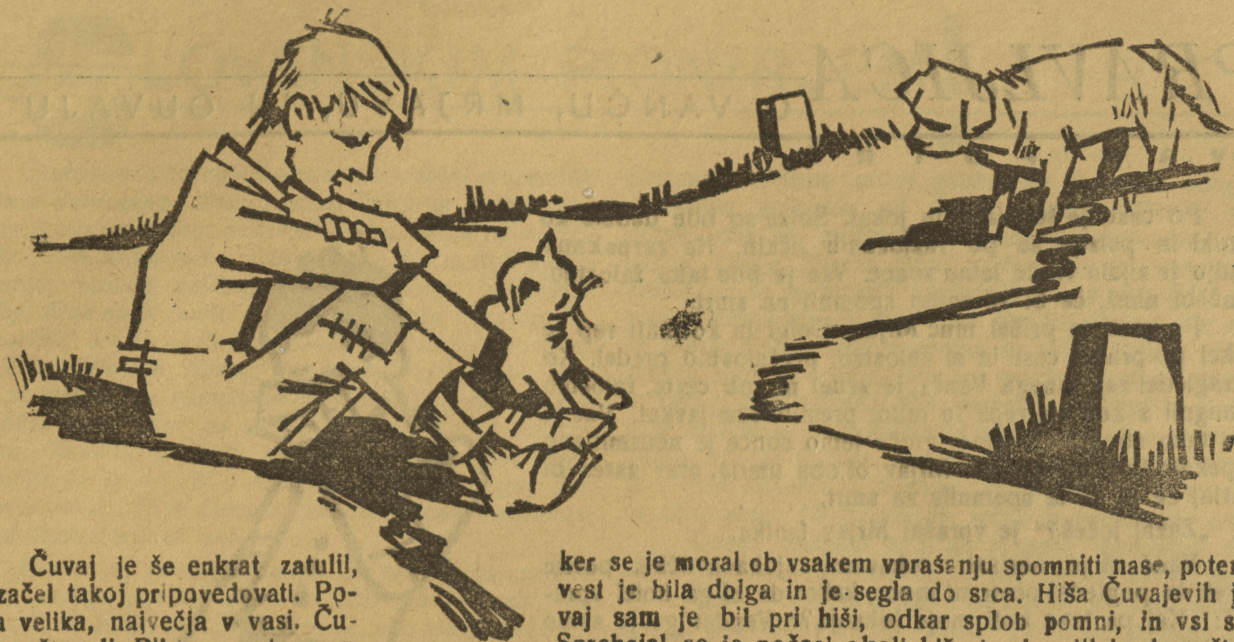

„Kod zdaj?“ sta vprašala oba hkrati.

Muc je odšel po svetu, da bi našel pravico, fantek je vedel, da je pravica pri očetu in mamki, ki se borita za njo. Ali poti tja pa nista vedela ne Mrjav in ne Vanč. Sonce je znova sijalo vroče na razpokano zemljo, čeprav se je dan že nekoliko nagnil. Vse je bilo znova tako žalostno, Vanč in Mrjav bi gotovo umrla, ako bi se samo spomnila na smrt.

Takrat je prišel po cesti nasproti pes Čuvaj. Ušesa je imel docela povešena preko oči in milo, premilo je bevskal. Ko je prišel do Mrjava in Vanča, je sedel na kraj ceste in žalostno, pretalostno zatulil. Vse je bilo zares tako strašno in žalostno, vroče letno sonce je še vedno tako neusmiljeno pripekalo, čeprav se je že nag bal dan. Vanč, Mrjav, Čuvaj vsi trije bi umrli, prav zares bi umrli, če bi se le spomnili na smrt.

„Zakaj tuliš?“ sta vprašala Vanč in Mrjav psa.

Čuvaj je še enkrat zatulil, je začel takoj pripovedovati. Po- bila velika, največja v vasi. Ču- ga spoštovali. Bil je pameten pes- otrokom, da se ga smeli božati po gosti rjavi dlaki. Sploh se ni mnogo zmenil za tako božanje. Hišo je obšel na dan samo tri do štirikrat. Ljudje so bili dobri in Čuvaj bi lahko pri hiši tudi umrl. Ali takrat so prišli Švabi, naložili gospodarjevo družino na avto ter jih odpeljali. Čuvaj je divje lajal na Švabe, ali pomagalo ni njegovo renčanje nikomur, še njega je udaril Švaba s puškinim kopitom. Potem so prišli k hiši tuji ljudje. Govorili so tuj jezik, ki ga Čuvaj ni razumel. Čuvaj se zmisliti ni smel nanj. Potem so neko noč prišli partizani in švabskim priseljencem izpraznili kašče in svinjake. Čuvaj ni tisto noč niti zalajal, samo dobrikal se je partizanom in veselo migal z repom. To so Švabi videli in mu hudo zamerili. Drugi dan ni dobil več hrane, švabski gospodar, ga je z bičem nagnal. Tako se je znašel na cesti, da sam ni vedel kedaj, in sedaj je bil tu.

Da, Čuvaj je lahko tulil. Kdo bi ne?

Svoji povesti sta ponovila tudi Vanč in Mrjav. Mrjav je dejal, da sta se napotila iskat pravico, Vanč je povedal, da je pravica pri mamki in očku, ki se borita za njo, oba pa sta na koncu potožila, da ne

vesta kod pelje pot do mamke in očka in do pravice.

Zdaj je Čuvaj veselo pomi- gnil z repom. Fot do mamke in očka in do pravice bi jima pa kakor nalašč lahko on izvohal. Sicer je že precej star pes, ali kar se tiče vchanja, je še ves mlad. Vih tega se bo tam lahko srečal s partizani in jim potožil svoje gorje. Švabe morajo pre- gnati enkrat za vselej. Da, to je bilo nekaj za Čuvaja. Znenada je postal tako razigran, da se je zavrtel enkrat okoli sebe, kakor da bi hotel vloviti svoj rep. Te- ga že dolga leta, celih sedem let ni napravil in je to in tako nje- govo poplesavanje povedalo Van- ču in Mrjavu, da je Čuvaj tako grozno vesel, kakor že sedem let ni bil.

Nato je malo povohal okoli križišča in že je zdrvel po pravi poti.

„Za mano!“ je zalajal in se skoraj spustil v tek, da sta ga Vanč in Mrjav komaj dohajala.

O, Čuvaj je poznal partizane! Našel bi pot do njih pa če bi moral sredi trde noči na pot.

Vanč je zavriskal in Mrjav je zadovoljno zamrjavkal. Pot je kar hitela mimo njih, vse je nekam ostajalo za njimi, kakor, da bi se peljal v vlaku, - in še dan, ta vroči dan je bil polovico manj vroč. Hodili so uro, mogoče tudi več, ko jih je dohitela noč.

Vanč, Mrjav, in Čuvaj so bili sredi temnega gozda. Dolga pot do mamke in očka ter do pravice in partizanov jih je zdelala. Morali so se odpočiti. Stopili so s poti ter se zavlekli v kotanjo kraj steze. Kotanja je bila polna listja, da so se lahko na mehko vlegli. Vanču se je sanjalo o mamki in o očku. Tudi Mrjav je začel tiho prestiti, ko ga je malo segrela Vančeva toplota. Samo Čuvaj ni zatisnil očesa. Naslonil je glavo na prednji šapi in budao poslušal. Bil je čuvaj, stari in pametni čuvaj ter je vedel, da je treba paziti na Vanča.

In res, Čuvaj se ni motil. Najprej je zaslišal škripanje škornjev po kamnati poti, nato je zagledal temne in zelene postave s čeladami na glavi. Postave so nosile v rokah pred seboj naperjene puške in si bevscale med sabo v tujem jeziku, v onem, kakor njegov novi gospodar. Bili so Švabi. Malo pred našimi: pred Vančem, ki je spal, pred Mrjavom, ki je tiho prede in pred Čuvajem, ki je bedel, so se Švabi ustavili in plegli na vsaki strani poti. Napravili so zasedo. Čakali so na partizane. Čuvaj se je spomnil na partizane, na pravico in Mrjava, na mamko in očka in na Vanča, pa ga je kar stisnilo pri srcu.

Kaj naj napravi?

Ako bi se zganil, bi ga Švabi opazili in odkrili. Kaj bi bilo potem z Vančem? Na to še pomisliti ni smel. Za muca Mrjava se ni bal. Ta bi že smuknil - ena, dve - po drevesu in naprej, švabske krogle bi ga nikoli ne dosegle. Zbuditi ga je pa moral. Narahlo ga je dregnili s šapo.

„Švabi!“ mu je pošepetnil.

Mrjav se je stegnil in napol oči. Bili so pravi, pravcati in zeleni Švabi. Mrjav jih je razločil v temi kakor pri belem dnevu.

„Zaseda“, je dejal, ko je zagledal naperjene puške.

Ai nič več časa nista imela za misel. Oba hkrati:

muc je zagledal, pes pa zaslišal - partizane, ki so se pomikali po klancu proti zasedi. Muc je nasršil kožo, pesu se je postavila dlaka na vratu. Sprudaj, tik pred njimi so Švabi pripravljali puške in brzostrelke.

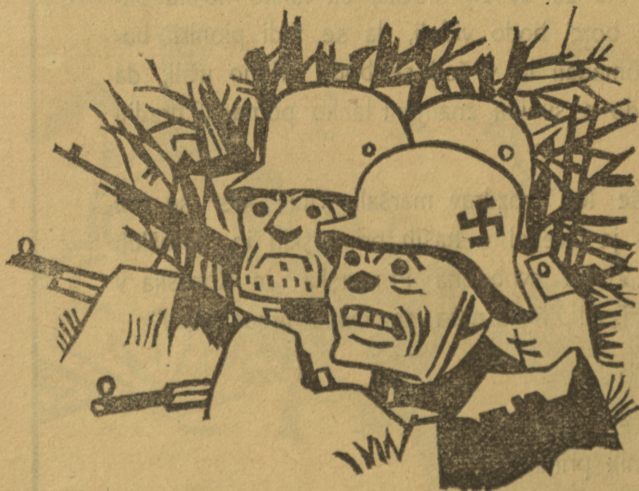
„Takrat je muc planil ter se pognal na Švaba z brzostrelko - prasnili so mu je naravnost v obraz. Hkrati je Čuvaj divje zalajal. Tudi Vanč se je zbudil in zavpil od strahu.“

Švabi so dali nekaj strelcev in se zmedli. Pivi trenutek so bili prepričani, da so jih napadli partizani od strani. Pognali so se v beg. Takrat so začeli spodaj streljati tudi partizani. Šele zdaj je spoznal eden izmed Švabov vso zmoto, da so jih napadle le Vančove živali: pes in mačka. Obraz se mu je spačil in pomiril je proti Vanču. Čuvaj je planil na Švaba. Strel je zdrdral in Čuvaj je padel...

Ko so prišli partizani do zasede, so našli tam muca in fantka, zraven njiju je ležal ustreljen pes. Očka in mamka sta spoznala Vanča, spoznala sta ga že preje po kriku - kaj ga ne bi, saj je bil njun Vanč.

Vesolja ni bilo ne konca ne kraja. Edino zaradi Čuvaja jim je bilo vsem težko. Zato so ga pokopali v zemljo, kakor se je spodobilo za zvestega psa. Mrjav pa je smel zraven Vanča v partizane. Tam se mu je dobro godilo, partizani so bili dobri ljudje, bili so veseli, če so mogli pomagati Mrjavu, ki so mu zažgali Švabi streho nad glavo.

Pravico pa so prinašale partizanske puške.

PIONIRJI naš veliki praznik prihaja

Kurirska patrola s polnimi nahrbtniki partizanske pošte se je ustavila v vasi, da si malo odpočije. Kurir Jakec, ki je velik prijatelj pionirjev, pa še mimogrede pogleda, kaj delajo njegovi mali prijatelji. Dobi jih zbrane v neki hiši, ko so pripravljali sobo za novo šolsko učilnico. Pionirji so Jakca lepo pozdravili in stopili okoli njega. Jakec je sedel, si narezal domačega tobaka in zvil cigareto. Prižgal jo je, med kajenjem pa je pionirjem povedal, da se bo januarja 1945. vršil II. Kongres Zveze Slovenske Mladine. Pionirji pa ne vedo čisto natančno, kaj je pravzaprav kongres. Jakec jim je pojasnil, da bo naš II. Kongres veliko zborovanje mladih Slovencev in Slovenk iz vseh krajev naše lepe slovenske domovine in iz naše narodne vojske. To bo tako velik praznik za mladino, kakor svoboda sama, ki prihaja z Rdečo Armado in našo narodno vojsko.

Jakec bi še dolgo govoril o teh lepih stvareh, a dolžnost ga je klicala, moral je naprej s partizansko pošto.

Kmalu nato, ko je Jakec odšel, pa je prišla k pionirjem mladinka Mara. Tudi ona je z veseljem pričela govoriti o II. Kongresu Zveze Slovenske Mladine. Prečitala je pionirjem proglas o Drugem Kongresu, kjer med drugim piše: „Mladina, z borbo in delom se pripravljaj za svoj največji praznik, za svoj Drugi Kongres!“ Da, temeljito in dostojno se je treba pripraviti na ta praznik. Pionirji takoj skličejo sestanek, da se bodo pomenili, kako bi se najbolje pripravljali na Kongres. Na sestanku sklenejo, da bodo postavili pionirski odbor in da bodo čim bolj sodelovali v predkongresnem mladinskem tekmovanju. Predvsem bodo pomagali naši vojski. Zbirali bodo zanje hrano, obleko in obutev, pionirja Jožek in Tonček bosta pa stopila v brigado kot prostovoljca, ker sta že dovolj močna, da lahko nosita puško, čeprav sta še zelo mlada. In naši borci bodo videli, da se tudi pionirji bore za svobodo. Pa tudi doma bodo pomagali in v šoli se bodo pridno učili, da bodo kaj znali, ko bodo dorasli, da bodo s svojim znanjem lahko pomagali graditi našo lepo domovino - novo Jugoslavijo.

Na koncu sestanka pa sestavijo še lep pozdrav maršalu Titu; kjer se mu zahvaljujejo za velike besede, ki jih je izrekel o naših primorskih in koroških bratih. Na koncu pozdrava napišejo: „Živela svobodna Primorska in Koroška v združenji Sloveniji! Živel naš slovenski Trst! Živela naša domovina Jugoslavija!“

Potem pa zapoje pionirsko pesem:

Svoboda že vstaja,
naš praznik prihaja,
naš Drugi kongres . . .

BEOGRAD

Dragi tovariši pionirji! To že veste, da je Beograd osvobojen. Tega pa morda ne, kakšno mesto je Beograd in kaj pomenja za nas.

Beograd je zelo veliko mesto. Če bi hotel pionir priti od enega konca Beograda do drugega, bi moral kar dobro stopiti in še petkrat ali šestkrat bi moral med potjo počivati. Tako je velik. Najvažnejše pa je to, da je Beograd prestolno mesto vseh narodov Jugoslavije: Srbov, Hrvatov, Črnogorcev, Makedončev in Slovencev.

In to naše glavno mesto so sedaj osvobodili naši bratje in očetje - junaški Titovi borci skupno z našimi pogumnimi brati Rusi.

Izdajalci so pravili, da je Beograd njihov, a beograjčani so z borbo dokazali, da hočejo svoboden Beograd, da je Beograd Titov. Tudi pionirji v Beogradu so se borili proti fašistom, saj so nosili našim borcem strelivo in jim kazali poti.

Naši borci in pa junaki Rdeče Armade so preganjali Švabe in četnike in jih streljali. Tako je pokalo, da se sploh ni slišalo, če je kdo kaj govoril. Tudi videlo se ni skoro nič radi smodnikovega dima. Naši borci pa se niso bali, šli so naprej in kmalu je bil ves Beograd osvobojen.

Pa ko bi vi videli, kako so Nemci in četniki bežali! Kar preko Save so se pognali in mnogo jih je utonilo v deroči reki. Ribe so so pa smejale, ker so lahko spale v mehkih kapah utopljenih fašitov. Izdajalca Nedič in Mihajlovič sta tudi tako bežala, da se je za njima kar kadilo, čeprav je takrat malo deževalo. Ha-ha-ha, to jih je bilo veselje gledati!

Sedaj ni več Nemcev in izdajalcev v Beogradu. Sedaj so v Beogradu borci naše junaške vojske in bratske Rdeče Armade, v Beogradu je sedaj naša vlada, ki se imenuje „Nacionalni komitet Osvoboditve Jugoslavije“ in v Beogradu je naš dragi očka, očkavseh jugoslovanskih pionirjev, naš dragi maršal Tito.

Banjica je kraj v Beogradu, kjer so bile še pred to vojno razne svečane parade naše vojske pred kraljem. Sedaj pa je na Banjici govoril maršal TITO in pred njim so ponosno korakali naši borci. Tako šrumno so korakali, da se je kar zemlja tresla.

Junaškim borcem Rdeče Armade bomo vedno hvaležni, ker so nam toliko pomagali v našem boju. Če smo zdaj, v bojih tako ve-

liki prijatelji, tedaj bomo potem, ko bo vojne konec, še večji prijatelji.

Dragi pionirji! Kmalu bode osvojen tudi Zagreb, Ljubljana, Trst, Celovec in vsa naša zemlja. Takrat bomo mi vsi, od Celovca do Jadranskega morja in od Benečije tja preko Makedonije lepše živeli v novi, Titovi Jugoslaviji.

PIONIRJI

na Primorskem tekmujejo

Pionirji iz vipavskega okrožja so zelo aktivni. Vršijo kurirsko, obveščevalno in strazarsko službo. Vedno pomagajo v delovnih četah. V Vipavi, ko je bila tam nemška postojanka, so raztresli 100 letakov in nabili na zid Stalinovo in Titovo sliko. Iz neke bližnje vasi so odnesli švabobracem mitra jez. V Irijskem okrožju vršijo pionirji vsak dan osem ur službe za prenašanje pošte in 16 ur patrole. Dva pionirja sta prinesla iz Idrije strojnico in 200 nabojev. V enem mesecu so zbrali pionirji: eno puško, 70 ročnih bomb in 4 nahrbtnike. V nekem kraju ob Soči so ustanovili dva pionirska odbora s 36 pionirji. Na prvem sestanku so sklenili, da bodo trosili letake. Res je bilo drugo jutro vse potreseno z letaki.

Na Kobaridskem so pionirji v neki vasi, kjer je sovražna postojanka, pobrali Nemcem: eno strojnico, eno puško, en telefonski aparat, en daljagled, en samokres s 75 naboji, 5 bomb, eno mino, eno šatorsko krilo in 6 meanih konzerv.

Da bi spet izropali nekaj okoliških vasi, so se napotili Nemci in izdajalci iz postojanke Škofja Loka na Gorenjskem. Na poti so srečali malega pionirja Mihca.

„Mili, povej, kje so banditi?“ so ga vprašali.

Mihc se je namuznil, pokazal proti postojanki in se odrezal: „V Škofji Loki!“

Nato pa jo je pogumni pionirček naglo odkuril.

GORENJSKI PIONIRJI ZA NAŠO VOJSKO

Naša narodna oblast je vpoklicala v vojsko vse za to sposobne Slovence. To so izvedeli pionirji iz neke vasi na Gorenjskem. Veseli so bili pionirji in so rekli: „Tudi iz naše vasi morajo iti vsi moški. Hoj, vedno večja je naša vojska!“ Obenem so se spomnili še na nekaj in so sklenili: „Dobre bi bilo dobiti orožje.“

Janeza, ki je že dvakrat odnesel Švabom strelivo in eno puško, so določili, da bo vodil to stvar. Še istega dne so se napotili Janez in še štirje pionirji proti nemški postojanki.

Janez je predlagal: „Tone, ti bi ostal na straži, jaz in France greva po orožje, Tine in Miha pa bosta počakala za bodečo žico pri tistem grmovju in skrila orožje.“

Janez in France sta hitro smuknila v skladišče. Nikjer ni bilo videti nobenega Švaba.

Tine in Miha sta medtem porezala bodečo žico in napravila luknjo, dovolj veliko, da bi zlezla skozi Janez in France. Nista čakala dolgo. Že sta pogledali skozi luknjo dve puški, ki ju je prinesel Janez, za njim pa je bil France s puškomitraljezom in puško.

„Brž prita in dobro skrijta!“ je še zini Janez in že sta s Francetom izginila v skladišče. Medtem sta Miha in Tine pokrila orožje s kamenjem in grmičevjem. Ko sta še polagala veje, zaslišita Janeza:

„Zaboj je tukaj, skrijta!“ Vsa potna sta bila Janez in France, kajti zaboj je bil poln streliva in zelo težak.

„Sedaj prineseva še enega“, je šepnil France in hitro sta šla nazaj v skladišče, kjer sta z Janezom pograbila še drugi zaboj. Bil je težak, da jima je kar sapo jemalo, ko sta ga nesla po hodniku. Kar zalšita na stopnicah korake - Švabska patrola!

„Kaj pa sedaj?“ sta pomislila pionirja.

„Pobegniva!“ je šepnil France.

„Ne, je že prepozno! Kar miren bodi, ne bodo naju, ne!“ V tem so že prišli izza ogla: dva Švaba in eden izdajalec. Zagledali so Janeza in Franceta z zabojem streliva v rokah, kakor, da ne vesta z njim ne kod ne kam.

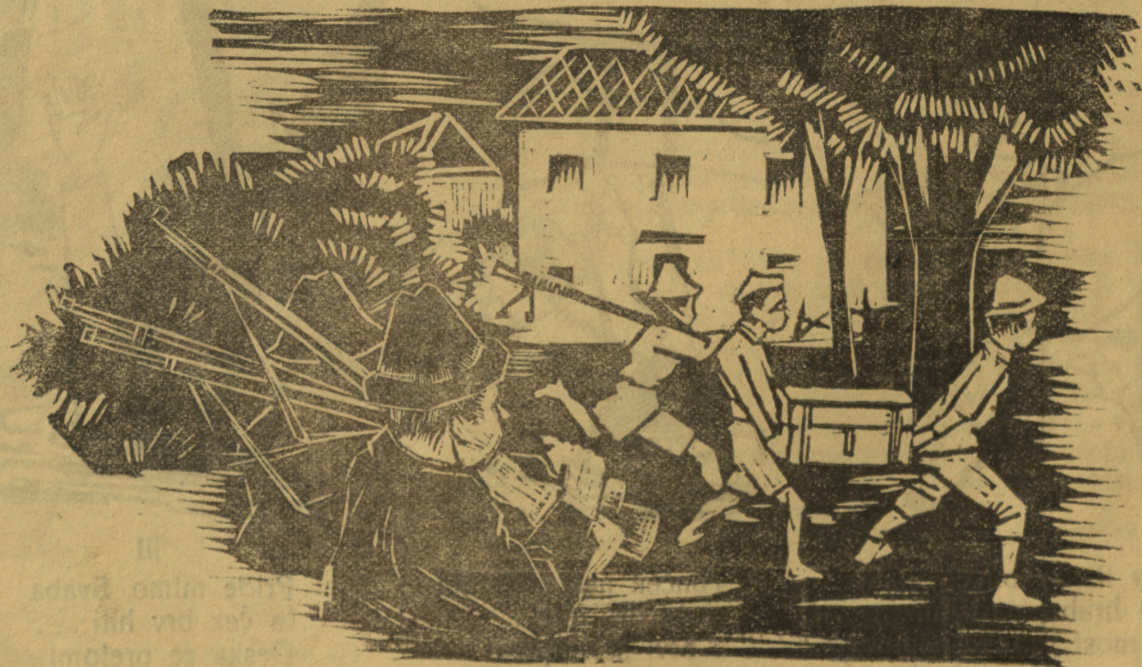
„Kaj delata tu?“ ju vpraša s strogim glasom Nemec.

„Res, res, kaj pa delata tu?“ se je zadrl še švabobranec.

„Oh gospod oficir, ta zaboj so včeraj pozabili vaši vojaki, ko so imeli strelske vaje. Nasla sva ga in prinesla sem,“ se je pogumno odrezal Janez.

„Aha! No vidva sta pa res pridna!“ so ju hiteli hvaliti vsi trije, oba Švaba in izdajalec. Potem so ju vprašali, če kadita. Prikimata sta, čeprav kot zaveda pionirja nista kadila in dobila sta vsak zavoček cigaret. Pozdravila sta in počasi odšla preko dvorišča, dokler nista prišla za zid. Tam sta zaklicala ostalim: „Bežimo!“ in vsi skupaj so jo tako ucvrli, da se je za njimi kadilo. Šele, ko so bili daleč od vojašnice so se utavili. Janez in France sta povedala, kako sta se izmuznila švabom in švabobrancu.

Zvečer so se v temi splazili do orožja, ki so ga popoldne skrili in so s tremi puškami, puškomitraljezom, enim zabojem streliva in cigaretami prikorakali v hišo, kjer so bili zbrani vaški fantje, da odidejo v našo vojsko in še nekaj borcev naše vojske. Vsi so jih začudeno pogledali, ko so videli v njih rokah orožje. Ne lesene puške, ampak pravo, pravcato orožje! Še enkrat so pogledali in res, imeli so resnično, čisto pravo orožje! Tedaj so pričeli naše pionirje vsi vpraševati:

„Od kod pa imate to?“ „Ali mislite kar z nami?“ jih je vprašal neki borec. Pionirji pa so bili kar malo v zadregi, ko so jih vsi tako gledali. Tedaj pa stopi France naprej in pravi: „Najraje bi šli kar z vami, pa nas nočete, pravite, da smo še premajhni.“

„Mi vsi bi šli radi, prav vsi!“ je dejal moško Janez.

„Ko ne moremo drugega, pa smo vam prinesli puške“ je hitel za njim Tone. In Tine in Miha sta kimala: „res, res.“

Sedaj so pričeli pripovedovati kako so prišli do orožja in razdelili so cigarete. Le to je bilo hrabrim pionirjem žal, da je tisti zaboj streliva moral ostati v vojašnici.

Najmlajša Titova vojska

Pionirji na Gorenjskem stalno obveščajo našo vojsko in politične delavce, kje so Švabi, stalno prenašajo pošto. V vežo kranjske občine so nabili sliko maršala Čita, naslednji dan so raztresli mnogo letakov in na isto mesto pritrčili sliko Stalina, Roosevelta, Churchilla. Letake so vtaknili v izpuh gestapovskega avtomobila, in ko je gestapovec pognal avto ni vedel, da je raztrosil po vsem Kranju naše letake. Na Jesenicah so pionirji zažgali neko nemško skladišče, v katerem je pogorelo 40 zabojev raznega blaga. V Domžalah so vse pionirske čete pomagale pri pospravljanju sena in na polju. Čovariš Zdravko, komandant pionirskega bataliona jih uči čitati in pisati na večernih in nedeljskih šolskih urah. Pionirji pomagajo Narodni Zaščiti pri straži.

Belokranjski pionirji so zelo pridni. V Dragomlji vasi so naredili sto litrov kisa, pomagali so pri graditvi sušilnice, v Lokvici so nabrali tristo kg jabolk ter jih odpeljali v bolnico. Črnomeljski pionirji so nabrali 1.500 kg železa. Imajo svoj pevski zbor, ki nastopa v radio Osvobodilna Fronta. Pionirji v Sinem vrhu najbolj pridno in redno obiskujejo šolo.

Cudi v drugih vaseh in krajih Bele Krajine so pionirji zelo marljivi. Hodijo redno na pionirske sestanke in med seboj tekmujejo, kdo bo bolj pridni pri delu, v šoli in na sestankih.

Milan Apih:

Kje je zdaj
naš očka?

Kje je zdaj naš očka?
Tam med partizani
hrabro se bojuje,
domovino brani.

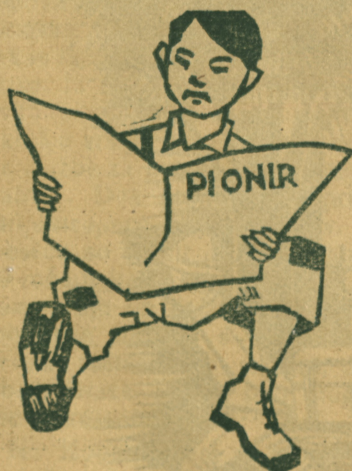
—O—

Kdaj se bo pa vrnil?
Ko bo naša zmaga,
ko z domače zemlje
bo pregnal sovraga.

—O—

Kaj nam bo prinesel?
Kar bo tvoja želja:
polne roke kruha,
sreče in veselja.

Kako je Tonček zagodel Švabu

I.

Čita v listu Tonček mali,
da so hrabri partizani
velik most v zrak pognali
tam na progi pri Ljubljani.

II.

Tonček naš pogumni
po sekiri seže,
k brvi se odpravi
in noge odteše.

III.

Pride mimo Svaba
in čez brv hiti...
Deska se prelomi —
Švaba se utopi.

HVALA TI, KOSTJA KRAVČUK!

KAKO JE KIJEVSKI PIONIR REŠIL DVOJE ZASTAV

Bilo je septembra leta 1941. Nad rumenečimi ko-
stanji v Kijevu se je motal
vroči dim boja. Ze so po
stenah kamenitih hiš, po
železnih strehah odskako-
vale krogle. Tedaj je Kost-
ja Kravčuk, desetletni de-
ček iz Obolenske ulice,
pogledal skozi hišna vrata
ter zaslišal neko stokanje
pod zidom. Previdno je
zapri vrata in se pribli-
žal vrtu. Tam sta ležala
dva ranjena vojaka. Eden
izmed njih je poklical
Kostjo ter ga vprašal

„Ali si ti pionir?“

„Da“ je odgovoril Ko-
stja.

„Tako, potem pa vze-
mi ta zavitka. V njih sta
dve vojni zastavi, in skrij
ju, shrani do prihoda na-
ših. Nikomur ne pripove-
duj o tem. Ali si razumeš?“

Kostja je vzel zastave in neodločno vprašal vojaka:

„Kdaj se pa vi vrnete?“

„Vrnemo se sinko, seveda se vrnemo,“ je odgovoril vojak
in podpirajoč tovariša odšel po ulici. Po cesti, v gostem pra-
hu, so že ropotali nemški tanki. Visoki vojak, ki je dal Kostji
zastave, se je dvignil in zagnal bombo pod prvi tank. Začul
se je grom in dvignil se je oblak dima... Več Kostja ni videl.
Zbežal je domov in pričel premišljevat, kako bi spravil zasta-
vi na varno.

Najprej je stekel na vrt in jih skril pod staro drevo. Zvečer
se je odločil, da bo zastavi skril drugam. Skrbno je izkopal
zavitek, ju zavil v vrečo ter debelo namazal s smolo. „Tako,
zdaj voda ne bo prišla do njih“ je razsodil. Ko se je zdani-
lo, je vzel zavoje ter gnal kravo na pašo, da ne bi vzbudil po-
zornosti Nemcev. Tam je poiskal star, zapuščen vodnjak. Ko
se je prepričal, da ni nikogar v bližini, je spustil zavoj v vodnjak.

Od tedaj je prešlo mnogo pomembnih dni v življenju Kostje.
Vedno je mislil na zastave in večkrat je, ne, da bi rekel materi
besedo, stekel iz mesta k vodnjaku.

Njegova mati je ugibala, kakšno skrivnost ima deček in ga
je pogosto vpraševala:

„Kaj vendar skrivaš? Ali imaš orožje?“

„Ne, mama. Ničesar nimam.“

Čez dve leti so prebivalci Obolenske ulice zaslišali topovske
strele: bližala se je Rdeča Armada. Bežeči Nemci se v svoji

besnosti začeli izganjati vse prebivalce iz Kijeva. Tudi Kostjo in njegove prijatelje so zgrabili, jih zgnali v tovorni vagon in odpeljali. Toda med potjo je deček skočil iz drvečega vlaka. Poiskal je v vasi svojo mater in ko so Nemci zbežali iz mesta, je odšel domov.

Na poti je Kostja ves čas mislil na svoj vodnjak.

Drugo jutro na vse zgodaj si je Kostja oblekel novo srajco, potegnil iz zavoja zastavi, jih skrbno razvil in odšel h komandantu. Kmalu je stal pred polkovnikom, razgnil je zastavi in povedal svojo zgodbo. Ganjen ga je polkovnik, nagrajen z mnogimi odlikovanji krepko objel.

„Hvala ti, mali junaki!“ je rekel.

Za svoje hrabro dejanje s katerim je ohranil dve polkovni zastavi Rdeče Armade v času okupacije, pa je bil Kostja odlikovan z redom „Rdeče zastave“.

(Iz „Komsomolske pravde“)

Kako so pionirji pomagali Cankarjevi brigadi

Saj veste, da so v Novem mestu Nemci in švabobranci. Ker se hudo boje partizanov, so se ogradili z bodečo žico in bunkerji. Včasih se le upajo iz te ograje. In to najbolj takrat, ko imajo prazne želodce. Tedaj se odpravijo v bližnje vasi na ropanje.

Zadnjič so se podali po takem poslu proti Dolenjskim toplicam. Pa niso prišli daleč, ker jim je zaprla pot Cankarjeva brigada. Boj je bil hud in je trajal dva dni. Nekateri naši borci so bili na takih položajih, da jim radi prehudega ognja niso mogli nositi hrane. Pa so to izvedeli pionirji iz bližnje vasi. Brž so napolnili torbe s kruhom in si oprtali čutare s pijačo. Tako premlejeni so se s lažili do partizanov, ki so se veselili okrepčali. Kakor vedno, so tudi tokrat morali Nemci in švabobranci pobrati šila in kopita in teči nazaj za žico in bunkerje.

Borci Cankarjeve brigade se še večkrat oglasijo v tej vasi. Kadar srečajo hrabre pionirje, ki so prišli k njim sredi borbe, jih veselo pozdravijo in pravijo: „Vidite, to so tisti pridni pionirji, ki so nam prinesli hrano in pijačo.“

To je za pionirje v vasi največja pohvala.

MAKEDONIJA

Poglejmo na zemljevid, na katerem je narisana nekdanja država Jugoslavija. Krivična meja nas je ločila od naših dragih bratov na Primorskem in Koroškem. Naša lepa mesta Trst, Gorica, Celovec, Beljak že dolgo ječijo v tujem suženjstvu — pod Nemci in Italijani. Toda zdaj bo skoraj konec tega trpljenja. Naša junaška Narodno Osvobodilna Vojska bo kmalu pregnala fašiste z naše zemlje. Takrat bo izginila z zemljevidu krivična meja in prav vsi Slovenci, tudi naši koroški in primorski bratje, bomo skupaj zaživeli novo, lepše življenje.

Poglejmo še enkrat na zemljevid. Daleč od Slovenije, prav na drugem koncu Jugoslavije, leži stisnjena med Albanijo, Grčijo in Bolgarijo pokrajina, ki se imenuje — Makedonija. Tam živi bratski makedonski narod, o katerem ste slovenski pionirji gotovo še malo slišali. In to ni prav, ker je to ljudstvo tako dobro in pošteno, in ker prav tako ljubi svojo domovino in našo novo državo, Titovo Jugoslavijo, kot jo ljubijo ostali narodi Jugoslavije.

Tudi makedonsko ljudstvo je pred sedanjo vojno delila krivična meja na zemljevidu. Makedonija je bila razdeljena med tri države: med staro Jugoslavijo, med Bolgarijo in med Grčijo. In kot bi se domenile med seboj, so nazadnjaške vlade teh treh držav vsake po svoje ztirale ubogo makedonsko ljudstvo. One niso hotele priznati, da so Makedonci prav tako narod, kot so to Srbi ali Bolgari ali Grki.

V šolah se niso učili otroci v makedonskem jeziku, še govoriti niso smeli v svojem jeziku. Dobro makedonsko ljudstvo je krvavelo in živelo žalostno življenje.

Toda Makedonija ni klonila. Tudi ne v tej vojni, ko so jo zasedli nemški in bolgarski fašisti. Ti fašisti so prav tako kot pri nas streljali nedolžne ljudi, jih zapirali in mučili ter jim požigali domove. In prav tako kot pri nas se je tudi makedonski narod uprl in stopil v boj za svojo svobodo. Vedno več mladih borcev je odhajalo v divje makedonske gore, rasle so vedno nove brigade. Danes je Makedonska Narodna Osvobodilna Vojska že velika in močna in je že osvobodila vso svojo domovino.

Tudi na jugu naše države izginjajo krivične meje, ki so razdvajale Makedonijo. Vse makedonsko ljudstvo se je v svojem osvobodilnem boju združilo in je zdaj na pohodu v lepše življenje. In vsi Makedonci vedo, da je lepše življenje zanje samo v novi, Titovi Jugoslaviji. Zato tako ljubijo našo novo skupno državo, zato tako ljubijo voditelja naših narodov — našega dragega maršala Tita.

Tržaški pionirji in pionirke so napisali tole pismo in sami narisali sliko. Ta pozdrav so poslali tovarišu maršalu Titu, voditelju jugoslovanskih narodov

VII. OKRAJ
I. ODBOR PIONIRJEV

TRST, DNE 11. X. 1944

TUDI MI TRŽAŠKI
PIONIRJI POZDRAV-
LJAMO Z NAJVEČJIM
VESELJEM NASEGA
VELIKEGA VODJO
MARŠALA TITA

ŽIVEL TITOV TRST!

Pionirka Marjana piše s Koroške

Marjana Rožank je stara 11 let. Doma je s Koroške, sedaj pa je s sestrami, materjo in staro materjo pri partizanih. Nemci so ji ubili tri brate, eden pa je zaprt v taborišču Dachau. Marjanca se je šele v gozdu naučila pisati, pa vendar zna prav lepo napisati pismo.

Dragi!

Vidite, danes že sama pišem. Sem se že naučila. Rada bi napisala, koliko smo pretrpeli, ko so Nemci ubili Anžeta, Zepa in Zorka. Hudo je bilo gledati, ko so topli mamo in staro mamo in, ko so odvažali s seboj vse naše premoženje. Takrat smo zbežali v gozd k partizanom. Nemci pa so se naselili v naši hiši, da bi poželi, kar je bilo na polju. A moja babica je takrat prosila partizane, naj gredo zažgat našo hišo, ker je raje videla, da hiša zgori, kakor, da so Nemci v njej. Ko so partizani hišo zažgali so pobili tudi 12 Švabov. Takrat se je moja babica po dolgih mesecih prvič zasmejala. Kako rada bi bilo velika in šla v boj na roparje, ki so pomorili že toliko Slovencev. A, ker sem še premajhna za puško, se bom raje pridno učila, da bom znala lepo slovensko pisati in peti partizanske pesmi.

Smrt fašističnim roparjem - svoboda narodu!
Prav lepe pozdrave od Marjanca.

Zopet hodijo v slovenske šole

V neki vasi v hribih niso imeli že tri leta pouka. Nekega pomladnega dne so prišli v tisto vas naši borci. Vsa vas jih je veselo in priščno sprejela. Razgovarjali so se in mamke so potožile, da deca nima kam hoditi v šolo. Naši borci so dejali: „Šole bo treba, deca se mora učiti, da bo znala gospodariti in delati. Poslali vam bomo učiteljico“.

In še so pripovedovali, kako se deca po drugih krajih v novih slovenskih šolah pridno uči, da ima svoje društvo „Pionirji“ in še mnogo stvari o pionirjih, da ni nobeden od otrok hotel v posteljo. Tudi zaspani niso bili nič tisti večer. Drugi dan so si pionirji iz tiste vasi že pripravljali šolo: Čistili so, pometali, pleskali, nanosili so klopi in mize, okrasili sobo z zelenjem in čakali učiteljico. Ta je prišla čez par dni, prinesla je zvezke, peresa in svinčnike. Tudi sliko maršala Tita je prinesla s seboj. To so obesili na steno in jo okrasili z zelenjem.

Pričeli so s poukom. Pionirji so se učili, pisati računati in čitati in to kako pridno! Večkrat se ustavijo v šoli naši borci, ko gredo skozi vas. V sobi sedi trideset mladih Slovencev - pionirjev, vsi imajo na glavah titovke in dosti so se že naučili. Vsaj tako pravijo naši borci, ki so jih videli in slišali. Tudi mnogo naših pesmi znajo prepevati.

Miting na Suhorju

26. novembra smo priredili miting. Tudi jaz sem pela na njem in moja sestra in dve sestrični. Pele smo pesem „Hej tovariši“. Deklamiral je pionirček Francek, star 6 let, nato pa še pionirka Danica, stara 4 leta. Ta pionirčka sta tako lepo deklamirala, da sta morala še enkrat ponoviti. Več pionirjev je igralo igre in so bili ljudje jako zadovoljni. Prišlo je veliko ljudi, da niso mogli biti vsi v sobi, kjer je bil miting. Igre so igrala tudi dekleta skupno z nekaterimi tovariši iz naše vojske. Tudi peli so skupaj. Ta miting so Suhorska dekleta priredila zato, da smo se spomnili na dogodek pred dvema letoma, ko so naši hrabri borci pregnali Italijane in bele in smo bili potem mi svobodni.

Spisala sem jaz, pionirka Milka iz Suhorja, stara sem 8 let.

Štajerski pionirji so poslali belokranjskim pionirjem zvezke, papir, svinčnike in peresa. Belokranjski pionirji so na to poslali na Štajersko to pismo:

Pionirji s Štajerskega!

Dragi pionirji s Štajerskega, najprej vas pozdravlja vsa pionirska vojska Črnomeljskega sreza! Zda se vam najlepše zahvaljujemo za vaše darilo, ki ste nam ga poslali, zakaj tega smo bili potrebni.

Pri nas v Beli Krajini je zdaj jako lepo. Imamo dosti vojske, naših hrabrih partizanov. Pri nas so pionirji organizirani kakor prava partizanska vojska, Mi imamo vsakovrstno orožje: težko in lahko, imamo topove, minomete, strojnice, puške, bombe in pištole in vse je v najlepšem redu. Zda pa vas prosimo, da nam opišete, kako so pri vas organizirani pionirji in kaka je pri vas situacija.

Sedaj vas najlepše pozdravljamo vsi pionirji!

Bela bluza, zelen bor

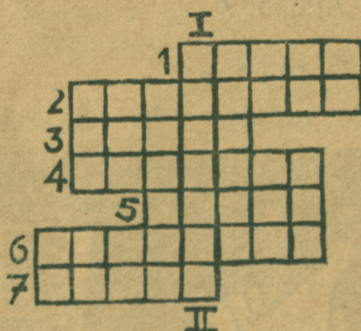
molim hiter odgovor,

Smrt fašizmu — svobodo narodul

Maravic Mane, l. r.
komandir pionirjev

KRIŽANKA

1. Pokrajina v Jugoslaviji (največje mestote pokrajne je Sarajevo).
2. Najzapadnejši del Slovenije (ob italijanski meji).
3. Najvišje politično predstavništvo Jugoslavije.
4. Edinica naše Narodno Osvoobodilne Vojske.
5. Reka, ki teče med Bosno in Srbijo.
6. Plodovi, ki jih v jeseni nabiramo v gozdu.
7. Moško ime (tako se je imenoval eden od prvih slovanskih apostolov).

V debelo obrobljenem stolpcu od I. do II. boste dobili ime mesta v Jugoslaviji; osvoboditev tega mesta nas je vse zelo razveselila.

Dragi pionirji in pionirke

Sedaj bo zopet prihajal k vam „Slovenski pionir“, v katerem boste čitali o pionirjih v naši domovini, pa tudi o pionirjih z drugih krajev bo kaj povedal.

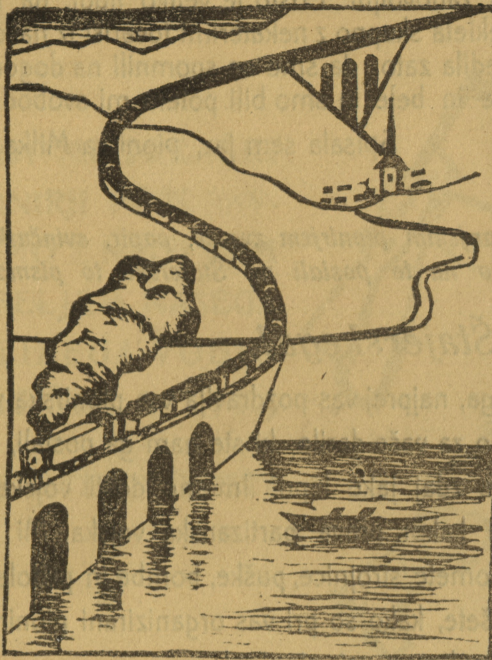
Vi dragi tovariši pa nam pridno pošiljajte dopise. Napišite, kako živite in kaj delate. Najboljše napisani dopisi bodo natiskani v „Slovenskem pionirju“, da jih bodo brali pionirji po vsej Sloveniji.

Dopise pošiljajte na naslov: „Uredništvo Slovenskega pionirja“. TV 15 - 25

Z · A B · I · S · T · R · E G · L · A · V · E

Izračunajte!

Vlada Sovjetske Zveze je dala Nacionalnemu Komitetu Jugoslavije na razpolago 50.000 vagonov žita, da se razdeli ljudem, ki nimajo kaj jesti. Če bi iz vseh teh vagonov sestavil en sam vlak, bi bil ta vlak tako dolg, da njegovega konca še z daljnogledom ne bi mogli uzreti. Pionirji, izračunajte koliko kilometrov bi bil dolg ta vlak, če je vsak vagon dolg 7 metrov?

Črnomeljski pionirji so izvedeli, da naša livarna železa rabi mnogo starega železa. Takoj so šli na delo. Vsak dan so šli skupno na porušene železniške proge in tam zbirali manjše kose starega železa. To železo so potem odpeljali v livarno. Šest dni so tako delali. V nedeljo so pa šli v livarno vprašati, koliko so vsega skupaj zbrali železa za livarno. Delavec, ki je železo tehtal, jim je odgovoril, da so skupaj zbrali 1.500 kg starega železa. Izračunajte, koliko železa so pionirji zbrali vsak dan?

Odgovorite na ta vprašanja!

Kdaj in kje se je vršil II. Kongres protifašistične mladine Jugoslavije?

Kako se imenuje glavno mesto Črne gore, ki ga je pred kratkim osvobodila naša vojska?

Katera je najmočnejša vojska na svetu?

Koliko korpusov ima NOV Slovenije?

Kateri je največji slovanski narod?

Kateri je najvišji čin v naši vojski, ki ga nosi tovariš Tito?

Kako se imenuje glavno mesto Sovjetske Zveze?

Kdo je vrhovni poveljnik Rdeče Armade?

UGANKA V SLIKAH

Tukaj vidite štiri slike. Vzemite začetno črko od vsake

teh slik in jo napišite eno poleg druge. Dobili boste ime velikega mesta ob Jadranskem morju, ki se tudi hoče vključiti v novo, Tito-vo Jugoslavijo.

KAJ JE ON?

DAN MIRKO je že dve leti v naši vojski. On se je izkazal že v mnogih borbah s svojo hrabrostjo. Vsi borci ga imajo radi in poslušajo kadar kaj ukaže. Kakšen položaj ima on v naši vojski? Ako boste pravilno razvrstili črke njegovega imena in primka, pa boste izvedeli.

===== PIONIRSKI ČASOPIS =====

V Ljubljani

Kako hudo divjajo po Ljubljani Nemci in Rupnik, poglavar izdajalcev v Sloveniji, je vam gotovo vsem znano. Mnogo ljudi so pogнали v smrt, v taborišča in na prisilno delo v Nemčijo. Vendar Švabi in Rupnik ne morejo ustrahovati tistih ljubljancev, ki so pošteni. Kljub velikemu preganjanju so ostali zvesti boju domovine za svobodo.

Med temi pogumnimi so tudi ljubljanski pionirji. Dobro vedo, da se je treba boriti proti Švabom in domačim izdajalcem. Oborožili so se z noži, s katerimi pridno režejo gume in s fračami razblajajo šipe na nemških avtomobilih. Kadar se v Ljubljani trosijo letaki in pišejo napisi po zidovih, naši pionirji pridno pomagajo. Samo v Šiški sta dva pionirja in ena pionirka izdelali 7.000 listkov in jih tudi sami raztrosili.

Ko so pionirji v Ljubljani izvedeli, da se po vsej Sloveniji, najbolj pa na osvobojenem ozemlju odpirajo naše šole, so pričeli zbirati zvezke, svinčnike in peresa. Vse to so poslali svojim tovarišem pionirjem v nove šole. Seveda ljubljanski pionirji niso pozabili na naše borce, zbrali so za nje precej obleke, obutve in perila.

Kmalu bo svoboda in veselo bomo pozdravili pogumne ljubljanske pionirje.

10.000 srbskih otrok gre v Bolgarijo

V Jugoslaviji je mnogo otrok, ki nimajo doma. Starše so jim pobili fašisti in mnogi nimajo kaj jesti. Tudi v Srbiji je mnogo otrok takih. In sedaj jih je 10.000 šlo za dalje časa v Bolgarijo, da tam okrevali ob boljši hrani, da ozdrave. To so predložili predstavniki bratske bolgarske mladine, ki so bili na velikem zborovanju (kongresu) srbske mladine v Beogradu.

Odmor in zabava za najmlajše v Sovjetski Zvezi

V Sovjetski Zvezi imajo na stotine počitniških domov za preko dva in pol milijona otrok. Ti počitniški domovi so udobno in lepo urejeni. V njih preživijo otroci svoje počitnice v igri, delu in zabavi. Za bolne otroke pa imajo posebna otroška zdravilišča in okrevališča ob morju in v planinah. V Sovjetski Zvezi posvečajo sploh mnogo pažnje otrokom.

O Primorskih pionirjih

Na Primorskem se pionirji prav posebno odlikujejo. V vsaki vasi najdeš pionirsko četo ali pionirski odbor. V odboru ali pa v četi ima vsak svoje določeno delo od kurirja in obveščevalca do komandanta in politkomisarja. Ko je pokojni komandant XXXI. divizije Iztok prijahal v vas na Krasu, je pred njim vedno defilirala četa pionirjev in komandant mu je raportiral. Nato pa je Iztok dal pionirjem svoje konje in konje svojih spremljevalcev. Večjega veselja zanje ni moglo biti.

Mnogo orožja so zbrali pionirji na Primorskem. Če je tuji ali domači sovražnik potresel ceste s svojimi lažnjivimi letaki, so jih pionirji naglo znosili na kup in zažgali. Bolj ko so sovražniki odstranjevali naše napise, bolj so jih pionirji pisali, navadno z rdečo barvo, ki je ni mogoče izbrisati. Kresove, ki gorijo ob slavnostnih dneh pripravljajo pionirji, ki tekmujejo med seboj, kdo bo napravil večjega in lepšega. Na Goriškem so pionirji naredili tako velik kres, „da ga bo videl Tito čez hribe“.

Marsikdo si lahko postavi pionirje za vzgled. Pionirka Metka iz Goriškega je razbila svojega petelinčka, v katerem je hranila denar ves čas odkar je šel njen očka v partizane. Ves denar je dala za posojilo svobode. Pastirček Jožek iz Brkinov je dal stolirski bankovec za posojilo svobode - edini denar, ki ga je prislužil. Pionirji so tekali od hiše do hiše, navduševali so ljudi in zbirali denar za posojilo.

Tudi ranjencev pionirji in pionirke niso pozabili. S koški hodijo od hiše do hiše, zbirajo hrano in druge priboljške za ranjene junake. Na sestankih poročajo o svojem delu in tekmujejo med seboj, kdo je nabral več jajc, več masla in drugega.

To pa še ni vse. Če prideš v vas te ustavi pionir! „Propustnico prosim, tovariš!“ Pa bodi s konji ali peš, v civilu ali v partizanski uniformi, pionirska straža te ne pusti v vas če se ne izkažeš.

Poleg vsega pa pionirji s Primorskega pridno dopisujejo v liste. Zlasti je bil vesel njihovih pisem „Partizanski dnevnik“. Sedaj „Slovenski pionir“ že pričakuje, da mu bodo primorski pionirji pridno pošiljali pisma, kjer bodo napisali kaj delajo in kako se imajo.

PIONIRSKI CASOPIS

Časopis pionirů

Časopis pionirů je určen pro všechny mladé lidi, kteří se zajímají o vědu, umění, sport a o vše, co souvisí s jejich životem. Časopis obsahuje články, básně, pohádky a mnoho dalšího. Časopis je vydáván jednou měsíčně a jeho cena je 1 Kč. Časopis je dostupný ve všech knihovnách a obchodech.

Časopis je určen pro všechny mladé lidi, kteří se zajímají o vědu, umění, sport a o vše, co souvisí s jejich životem. Časopis obsahuje články, básně, pohádky a mnoho dalšího. Časopis je vydáván jednou měsíčně a jeho cena je 1 Kč. Časopis je dostupný ve všech knihovnách a obchodech.

Časopis je určen pro všechny mladé lidi, kteří se zajímají o vědu, umění, sport a o vše, co souvisí s jejich životem. Časopis obsahuje články, básně, pohádky a mnoho dalšího. Časopis je vydáván jednou měsíčně a jeho cena je 1 Kč. Časopis je dostupný ve všech knihovnách a obchodech.

Časopis je určen pro všechny mladé lidi, kteří se zajímají o vědu, umění, sport a o vše, co souvisí s jejich životem. Časopis obsahuje články, básně, pohádky a mnoho dalšího. Časopis je vydáván jednou měsíčně a jeho cena je 1 Kč. Časopis je dostupný ve všech knihovnách a obchodech.